

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
З Нью-Йорку (212) 227-4125
УНССОЗ (201) 451-2200
З Нью-Йорку (212) 227-9250

PIK LXXXVII. Ч. 224.

ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІСІРОК, 21-го ЖОВТНЯ 1980

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, OCTOBER 21, 1980

No. 224. VOL. LXXXVII.

ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ДЕКОЛОНІЗАЦІЇ ССРСР

Френк Шекспір

Проф. Річард Пайпс

Проф. Андрію С.
Еренкроїч

Нью-Йорк, Н.Й. (В.Д.). — В четвер, 23-го жовтня ц.р., о год. 3-й по полудні, відбудеться в Українському Інституті Америки наукова Конференція в справі деколонізації російської імперії. На конференції будуть три доповідачі.

Перший доповідач — Френк Шекспір, колишній директор Інформаційної агенції ЗСА і теперішній президент РКО Джералд в Нью-Йорку, який доповідатиме про "Свободу й революцію засобів масової інформації". П. Шекспір, як відомо, був нагороджений "Шевченківською Грамотою Воли" Українським Конгресовим Комітетом Америки за його правильну політику в час його директорування в Інформаційній агенції, головую за його вірний підхід до неросійських народів в ССРСР.

Другим доповідачем буде відомий автор історичних праць про ССРСР, проф. Річард Пайпс з Гарвардського університету, головна праця якого — "Формиція СРСР" — подає причини і розвиток української революції в 1917 році в правильному світлі. Нещодавно його не тільки гостро критикувала комуністична преса в Україні ("Радянська Україна") за його "фальшування" історії ССРСР, але також заатакував Александр Солженіцин у статті в журналі "Форейн Аффейрс" (квітень, 1980 р.). Професор говорив про "Російську національну політику: тяготи і різниці".

Проф. Андрію С. Еренкроїч з Мічиганського університету доповідатиме третім. Його тема: "Народи Східної Європи проти російського колоніалізму і імперіалізму".

Д-р Іван О. Фліс, головний президент Українського Народного Союзу, буде модератором Конференції.

Конференцію підготує спеціальний Комітет світових об'єднань білорусів, естонців, лотвишів, литовців, туркестанців і українців. Координатором Конференції є д-р Володимир Душник, редактор "Українського Квартальника".

Офіційними організаторами Конференції є Конференція Вільних Білорусів, Естонська Світова Рада, Світова Федерація Вільних Лотвишів, Литовська Світова Спільнота, Туркестанська Національна Організація для Свободи і Світовий Конгрес Вільних Українців.

В ОН відбулася нова проба сил

Нью-Йорк, Н.Й. — На Генеральній Асамблеї ООН відбулася нова проба сил між Західним світом і Китаєм з одного боку, а з другого — Советським Союзом, його сателітами та державами, які пішли за ним. Тією пробою було голосування, котра з воюючих сторін у внутрішній війні в Камбоджі має мати своїх делегатів в установах ООН. Советський блок програв 35-ма голосами до 74-ох при 32-ох стриманих від голосування. Таким чином, не зважаючи на настирливі заходи, пропаганду й обіцянки Москви та її сателітів, місце в ООН призначено легальному уряду, а не уряду заінсталованому комуністичним В'єтнамом при видатній допомозі ССРСР.

Минулого року Генеральна Асамблея ООН відхилила пропозицію советського блоку, щоб передати місце в установах ООН представникам нового промисловського режиму в Камбоджі. Остаточне рішення відложено на цей рік.

Великою більшістю голосів делегації в ООН протиствали визнання уряду, насадженого чужою силою, і прийняття ООН представників до ООН і потвердження представництва легального уряду, яке тепер не має влади над країною, але проводить боротьбу та має підтримку переважної частини населення.

Поїздка прем'єра Ірану до ООН закінчилася невдачею

Нью-Йорк, Н.Й. — Невдачі на фронтах та неполадки в країні змусили прем'єра Ірану вислати прем'єра Мохаммеда Алі Раджа до Нью-Йорку, щоб подати на засіданні Ради Безпеки ООН позицію іранського уряду. Дотепер Іран фактично бойкотував Раду Безпеки, відколи органи ООН одностайно засудили захоплення американських закладників.

У своєму виступі Раджа повторив дотеперішні закиди проти різних країн, в тому числі і проти ЗСА, звинувачуючи їх в настановленні Ірану на війну проти Ірану. Виступ Раджа викликав велике і загальне розчарування, а після нього, на думку дипломатів, ізоляція Ірану в світі зміцнилася. Після п'ятихвилинного виступу в Раді Безпеки, в суботу Раджа мав пресову конференцію, в якій на численні запити про дальшу долю закладників він повторив відомі речі. В суботу він повернувся до Ірану, відмовившись від будь-якої зустрічі з офіційними чинниками ЗСА.

У міжчасі положення Ірану на фронтах далі погіршилося. Іранські частини остаточно відтіля комплетно Абадан, а радіо в Теграні

заповіло його недалекий упадок. Не зважаючи на урочистий чотироденний піст Ід аль-Ада, в часі якого мусульманам не можна проливати крові, бої тривають далі. Також у районі Хорамшару іранські частини здобули дальші успіхи. В повітря з обидвох боків була незначна бойова діяльність. Також на морі були сутички, однак комуністи обидвох сторін перевірити не можна було, а вони з правила далекі від дійсності.

В неділю, 9-го жовтня, речник уряду ЗСА Державний секретар Едмунд Маскі в Нью-Йорку з'ясував поставу Вашингтону до виступів Раджа. Маскі заперечив твердження іранського прем'єра, що ЗСА домагався Ірану, або самі намагаються з намірами мілітарно включитися в дальший розвиток подій в районі Перської затоки та в згідливому тоні відповів на інші закиди Раджа.

На загал в урядових колах Вашингтону виявляють розчарування виступом іранського прем'єра, його протилежними до дійсності твердженнями та браком з його боку будь-яких конкретних пропозицій чи взагалі сутесей.

Відбулася конференція правозахисних комітетів

Торонто, Онт. (І. Дубилко) — В суботу і неділю, 13-го і 14-го вересня ц.р., у приміщеннях університету в Торонто відбулася конференція представників комітетів оборони політичних в'язнів у ССРСР. У тій конференції взяли участь понад 60 делегатів і запрошених учасників з Торонто, Нью-Йорку, Едмонтону, Філадельфії, Детройту, Монреалю, Чикаго, Рочестеру і Оттави. Були також представники комітетів: московського, польського і чеського. З Парижу, Франція, прибув Леонід Плюш. Активні діячі комітетів Північної Америки — це студенти і молоді абсолютні університети — і професіоналісти різних ділянок. Присутні на цій конференції були також понад десять осіб старшого віку.

Початок конференції проголосила Марта Данилевич, яка і провела першу частину наради. Вона заявила на деякі зміни у проєктованій програмі пояснених, що конференція має суто студійний характер, завданням якої є переглянути дотеперішню діяльність, визначити напрямки праці на майбутнє, головне в сучасних приготуваннях до Мадридської конференції у справі перегляду виконання Гельсінкських угод.

Перший доповідач Марко Бойлун займався уважною аналізою сучасних міждержавних політичних рухів. Доповідач вказував на різні міжнародні дипломатичні маневрування засобами ідеологічних, економічних, торговельних і, понаслідок збройних перегонів, військових альянсів між демократичними державами Заходу і блоку держав комуністичних диктатур. Стратегія всіх цих політичних планувальних і рухів доповідач зарахував також Гельсінкські угоди, які стосовно демократичного народоправства, ССРСР і його сателіти не здійснювали і не здійснюють.

Доповідачами від дисидентських комітетів інших національностей були: Людмила Алексєєва, Гелена Шмуєнє, Пол Вілсон і Леонід Плюш, який в Європі співпрацює з дисидентами різних національностей.

Коротка доповідь Л. Алексєєвої виявила, що московська група російських дисидентів, якої вона є представником змагається за національні, соціальні і релігійні права — за незалежне життя усіх народів, які нині є у складі ССРСР і під контролю советської імперії. Л. Алексєєва твердила, що антинародний режим

(Закінчення на стор. 4)

Округа УНС у Трой відбула організаційні збори

Коговз, Н.Й. (І.Д.). — В неділю, 5-го жовтня ц.р., відбулися в Українському Клубі тут організаційні збори Округу Комітету Відділів УНС Округу Трой — Амстердам — Ватервіл — Коговз — Гадсон і П'ятіфілд при участі 19 осіб. Голова Округу Комітету П. Шевчук відкрив збори, вітаючи голову округи організатора УНС Василя Оріховського та присутніх.

Звітуючи про 1980-й рік, він підкреслює, що придбано 32 нові члени, в минулому році 28-й Відділ у Ватервілі придбав вісім нових членів, Амстердам — 17. Трой — 5, Коговз — 2. П'ятіфілд і Гадсон не придбали нових членів. Треба б з Централі вислати представників до цих двох Відділів, щоб їх оживити.

Що й кінця року слід кожному Відділові придбати по п'ять до семи нових членів. Тепер ведеться акція кампанія за збільшення числа членства і призначено високі нагороди за найкращі досягнення і вільним відпочинком на Союзівці. До кінця року вирішено придбати ще 60 нових членів.

Головний організатор УНС В.Оріховський заохочує до переведення успішної кампанії за приєднання нових членів і розповідь про багато аспектів життя УНСОюзу. Крім багатьох позитивів наявні й недотримання — членство падає з різних причин. Комерційні компанії зменшують членство наших братських організацій, молоді мало асесурацію — в УНС зацікавлена. Тепер тяжко стягнути людей на збори.

Округа в Трой має 1,357 членів, втратила 42 члени. Секретар В.Вершона здобув 17 нових членів, також П.Шевчук, Колодій і М.Савків здобули нових членів. До чергової Конвенції УНС у 1982 році — вирішили зібрані — треба придбати якнайбільше нових членів.

В жвавій і широкій дискусії брали участь: А.Урбан, М.Савків, С.Наболотний, П.Шевчук, С.Когут, В.Вершона, І.Білінський, Р.Расочий, М.Демчар та інші, деякі виступаючи по два-три рази. На всі проєкції й хви-

люючи питання й порушені теми Василю Оріховському давав вичерпні й повні відповіді. Порушені були питання: про зменшення кількості делегатів на майбутній конвенції, щоб було там не коло семи сот осіб, а менше, тоді б Конвенції можна було б перевести на Союзівці з меншою втратою грошей. Але таку ухвалу може винести лише Конвенція. Питання "Українського Тиждень", що його тепер автоматично не дістають всі члени УНС, як це було до цього ставилося. Одні дискусанти були за старим станом, інші схвалювали новий. Бо тоді давати даром газету тим, які самі кажуть, що не читають. Це гроші, і їх не слід даром викидати. Одні пропонували давати англомовний тиждень усім молодим членам УНС без грошей, поки читач звикне до річного часопису й пізніше платитиме за нього п'ять доларів сам; інші пропонували замість одного числа "Свободи" давати кожному тиждень, і т.д.

Була мова про позичку з УНСОюзу, де В.Оріховський пояснив, що УНС не позичає на бізнес, але на одноразові діло, бо так передбачено федеральними законами про братські союзи. Він розповів і про поліси які вже є в Союзі, і які проєктують, наприклад, опрацюються пенсійна поліса. Дехто радив УНСОюзові

(Закінчення на стор. 4)

В Афганістані влада слабне, а спротив зростає

Нью-Делі, Індія. — Прибуття президента Афганістану, наставленого і втриманого советським силою, Бабрака Кармала до Москви і його розмови з найвищим чинником включно з Леонідом Брежнєвим потверджують критичне положення в тій країні. В розмовах крім Брежнєва брали участь і советського боку шеф генерального штабу маршал Михайло Огарков, міністер закордонних справ Андрей Громико та шеф КГБ Юрій Андропов.

Л. Брежнєв, у своїй вітальній промові на левові, зложив таку заяву: "Ми стоїмо твердо на сторожі інтересів обидвох наших держав і виконаємо наше міжнародне зобов'язання". Загальною аважують, що текст промови Брежнєва, як його поширив ТАСС, відзначається давню не баченою безкомпромісністю Москви з одного боку, а з другого боку бажанням як найкорше вийти з положення, яке щораз більше ускладнюється і гіршає.

Всякому Афганістані викиньте владі слабне щораз більше, фактично функції правління перебрало від неї советське командування. Те з одного боку зміцнило тимчасову владу, але з другого припало внутрішній розклад та розбіжності.

У Туреччині розгортається боротьба з терористами. Інформаційні служби з тієї країни приносять щораз нові дані про судові справи, які кінчаються смертними присудами та екзекуціями, і про арешти. В більшості випадків терористи, яких поліція пробує заарештувати, протиставляють їй зброю в руках, що викликає боротьбу і дальші жертви. Однак уряд й військова хунта займають і далі неуступливу поставу. Така поставу принесла успіх у випадку прирвання турецького літака з Мюнхену до Анкари, столиці Туреччини. В часі лету над Туреччиною п'ять людей захопили літак, стероризувавши зброєю обслугу й пасажирів. Вони дали доручення капітанові літака причалити на лівий берег Ізміра в Савдійській Аравії. Капітан причалив за їхньою згодою на малому летовищі в Туреччині, Діярбакір, щоб натанкувати пального. Терористи поставили вимоги й дали ультимативний речення три години, після закінчення яких вони загрожали зривання літака разом з пасажирами. Хунта рішуче відкинула вимогу терористів і наказала відлітати спеціального призначення здобути літак. Акція звільнення перереведено з успіхом і тільки деякі особи були поранені.

близькі. Суспільство щораз більше від влади відчужене, а розбіжності перекинулись на військовій й політичній. Військо ослаблене дезертиями та пропагандою самостійницьких елементів постійно падає своїм числом, а поліційні частини, постійно поповнювані новими людьми здобувають на вазі. Розбіжності й конфлікти між ними побільшують факт, що командир поліції належить до фракції Кальк у партії, а також значна частина командного складу й через те поліція поповняється прихильниками тієї течії, а військове командування складається здебільшого з членів фракції Парчам і своїми людьми обсяжує всі можливі пости. Обидві фракції воюють між собою всіма доступними засобами, навіть зброєю. Попередній лідер, якого замордовано належав до фракції Кальк, теперішній до Парчам.

З наказу російського командування військові частини советські й афганські після боїв нищать харчові магазини, а літом нищили збіжжя на півно. В цілому ряді районів є перші позначки голоду, а через брак лікарської опіки, яка й перетворилася на слабшу, а тепер зовсім дезорганізована, зі змогою і недокормлюванням зростає небезпека поширення недуг.

У світі

ДО МОНТРЕАЛУ, КАНАДИ, прибув з Індії лідер тибетських буддистів Далай Лама і перебуватиме в Канаді коло 10-ти днів. Запросили його туди колишні мешканці Тибету, яких у Канаді є коло чотирьох сот. В Монреалі він вже відбув пресову конференцію з місцевими журналістами. З огляду на те, що в останньому часі ширяться у світі вісті про його поворот до Тибету, під китайську займанщину, журналісти докладно випитували його саме про це та про загальне положення там. Далай Лама заявив, що згідно з інформаціями, які він має, центральний уряд у Пекіні розпочав лібералізацію своєї політики на різних відтинках. Однак ситуація ще не дійшла до такого стану, щоб він міг повернутися до Тибету ближчим часом.

У МОСКВІ ВІДКРИКАНО поїздку короля Йорданії Гусейна до Советського Союзу, яка мала відбутися в найближчих днях. Одночасно з повідомленням про це в Москві, таке саме повідомлення подали в Аммані, Йорданія. Однак, описав надійшли відомості, що поїздку відкрито з ініціативи Москви. Відкриття поїздки короля Гусейна до Москви мусить мати поважні причини й матиме поважні наслідки. Дотепер немає одностайності щодо того, які можуть бути причини відкриття поїздки, але назагал панує переконання, що це зв'язане з ірансько-іранським конфліктом, у якому король Гусейн зайняв поставу, прихильну до Ірану й почав йому допомагати. А Москва, хоч протестує зброю Ірану, але заявляє, що це на підставі попередніх договорів і замовлень, яких вона не може унеможливити, а одночасно з тим вона намагається встановити якнайкращі відносини з Іраном.

КИТАЙ, який НЕ ПРИСТУПИВ ДО міжнародного пакту про припинення атомових пробних вибухів у повітрі і продовжує їх для випробування й удосконалення своєї атомової зброї та виробничої техніки атомової енергії, експлуатував свою чергову атомову бомбу в повітрі. Останній вибух, який мав місце опівдні в п'ятницю, 17-го жовтня ц.р., мав силу між 200,000 і мільйонною тону TNT, значить був принаймні десять разів сильніший, як американська бомба, скинена на Гірошіму. Згідно з оцінками американських наукових кіл, занецищення повітря в ЗСА з цієї причини буде незначне.

ДОТЕПЕР ВІДНАЙДЕНО В АЛЬ АСНАМІ, Альжир, де недавно був великий землетрус, понад шість тисяч жертв. Пошукування відбуваються далі при допомозі технічних бригад, які усувають руїни, спеціально тренуваних собак, що виносять тіла загиблих та команд спеціалістів, спроводжених з-за кордону. В четвер, 16-го жовтня, як і було передбачено, землетрус повторився, але був значно слабший і жертв не спричинив. Влада мусила сконцентрувати всю службу безпеки й порядку та перевезти спеціальні частини з інших сусідніх осередків, щоб не допустити до грабунків. Тепер тут введено закон воєнного часу, на підставі якого грабіжників каратимуть воєнні суди смертю, а в окремих випадках — їх розстрілюватимуть на місці злочину.

В ПРОВІНЦІ КВЕБЕК, Канада, хоч каденція провінційного парламенту триває п'ять років, давно прийнятий звичай передбачає розписання нових виборів уже після чотирьох років каденції, щоб дати змогу населенню висловити свою думку. Цим разом розписання нових виборів було тим більше оправдане, що в недавньому референдумі понад 60 відсотків голосуючих висловилися проти політики приваждної партії Рене Левека. Вже розпочалася була підготовка до нових виборів, однак прем'єр Левек в четвер, 16-го жовтня, публічно подав до відома, що його уряд пересуває вибори аж десь на другий рік, таким чином продовжуючи існування свого режиму. Статистика й опитні кампанії стверджували, що публічна опінія виразно відвертається від партії Левека, і коли б тепер переведено вибори, ця партія напевно прогнала б. Відложення виборів Левек умотивував тим, що план федерального уряду ввести нову конституцію вимагає всієї його уваги.

В Америці

ВІДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ підприємець Арманд Геммер, який недавно зустрічався і розмовляв з Леонідом Брежнєвим, генеральним секретарем ЦК КПСС і Головою Президії Верховної Ради ССРСР заявив, що советський лідер все ще поважав президента Джімі Картера і приємно згадує їхню зустріч на Віденській конференції, коли то обидва державні мужи підписали договір про скорочення стратегічної атомової зброї САЛТ II. Д-р Геммер підкреслює, що це вистовлювання не означає, що Брежнєв фаворизує Картера і ставить його перед Роналдом Регеном, бо советська преса продовжує критикувати Президента ЗСА за його ставище щодо советської інвазії в Афганістані і за "створення атмосфери холодної війни".

ВІДОМА ОРГАНІЗАЦІЯ ІМКА вирішила, помімо протестів посадики Нью-Йорку Едварда Кача, перенести свою головну квартиру до Чикаго де сконцентрована більша частина її відділів і де, не тільки в Чикаго, але на середньому заході взагалі, є більше членства цієї організації. Головна квартира ІМКА знаходилась в Нью-Йорку на протязі 125 років.

ДВА НЕГРИТАНСЬКІ ЛІДЕРИ підтримали кандидатуру Роналда Регена на президента ЗСА. Проповідник Ралф Дейвід Абернати, приятель покійного проповідника Мартіна Лютера Кінга, і Гозе Вільямс, лідер в боротьбі за громадські права, проголосили в Детройті свою підтримку для Регена і закликали негритянських виборців підтримати його кандидатуру, бо Джімі Картер не сповняв ані однієї обіцянки яку він дав у передвиборчій кампанії неграм в 1976 році. Реген, Джордж Буш, колишній президент Джералд Форд, губернатор Вільям Джей Міллен, колишній губернатор Джордж Ромні і колишній сенатор Роберт П. Гриффін були учасниками цієї заяви негритянських лідерів.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР, виступаючи в кінці минулого тижня на Лонг Айленді заявив, що помиляються ті, які думають, що мілітарна сила ЗСА і західні альянті є слаба і вони можуть провокувати війну. "Якщо вони заатакують З'єднані Штати Америки то це напевно буде початком їхнього самогубства", — заявив Президент, який використав нагоду, щоб поновно заатакувати республіканського кандидата Роналда Регена закликаючи йому неспівформаність, малий досвід у закордонній політиці, перекурчення фактів тощо. Пізніше обидва кандидати, виступаючи на обіді Альфреда Е. Сміта в Асторія готелі, подали собі руки і жартували у приватності добродіє публіки, яка складалася переважно з офіційних осіб політичного, громадського, культурного і церковного світу.

ЕД ГАННА, заступник директора комітету, який з рамені Ліги голосуючих жінок веде переговори з Регеном заявив, що є деякі вигляди на згоду Регена виступити у президентських дебатах з президентом Джімі Картером, у Клівленді але без незалежного кандидата Джона Андерсона. Республіканські стратеги, які ведуть передвиборчу кампанію не дуже хочуть погодитися на дискусію Регена з Картером, бо уважають, що така дискусія тільки скріпить позицію демократів. Їхній кандидат, як діючий президент, має доступ до всіх інформацій, а крім того, — кажуть провідні республіканці, — це було б зломанням принципу пошанування третього кандидата.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЕДМУНД МАСКІ закликає Сенат приписати ратифікацію договору між ЗСА і ССРСР про скорочення стратегічної атомової зброї САЛТ II, бо советська інвазія на Афганістан вже не є більше передумовою ратифікації. Маскі обвинувачує республіканського кандидата на президента Роналда Регена, що він у своїх виступах пропонує поновити переговори про САЛТ II. Така пропозиція на думку Маскі цілковито зруйнує шанси добитися обмеження роззброєння і Москва не погодиться на таку пропозицію.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-8964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302. Subscription: 1 year — \$30.00, 6 months — \$16.00, 3 months — \$9.00. USA members 65¢ a month. Change of address — \$0.50. Make checks or money orders payable to "Svoboda". Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мають відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, які порушують моральні та етичні принципи. Незадоволення матеріалом повертається тільки тоді, коли автор самостійно заповнює відповідну квитанцію. За звіт оголошення Редакція не відповідає.

Передплата на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНС 65¢ міс. За кожну зміну адреси — \$0.50. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тероризм вірменських груп

У неділю, 12-го жовтня ц.р. бомба величезної сили знищила автомобіль біля турецької Мисії до ОН у Нью-Йорку, вибух побирав чотири особи. Внаслідок вибуху бомби, повітря вибило сотні вікон у poblізьких будинках, як теж експлозія знищила перший поверх турецької мисії.

Вірменські терористи негайно подали до відомо, що це вони підклали бомбу і то не тільки в Нью-Йорку, але також у Лос-Анджелесі і Лондоні, Велика Британія.

Як відомо, вірменські терористи почали терористичну акцію проти турецьких дипломатичних представників за кордоном у відплату за масакру вірменського населення турецьким урядом у 1915 році під час Першої світової війни.

Вірменія — це одна з найстаріших країн Південно-східної Європи (Кавказ). Вірменія має велику й світлу історію з багатою культурою, релігійним життям та торгівлею. Розглядаючи Вірменію у її різних етапах повної політичної самостійності, ця країна в XIX сторіччі розподілювалась на Російську Вірменію і Турецьку Вірменію, що була меншою щодо населення і території від Російської Вірменії.

Зокрема тому, що вірмени є християнами, турецький уряд у жалючий спосіб переслідував вірменів. У 1915 році, коли Туреччина була у війні проти Росії, турецький уряд, підозрюючи вірмен у співпраці з росіянами, поголовно вимордував понад 1,5 мільйонів вірменів чоловіків, жінок і дітей — і тим стягнув на себе суд цілого світу. Під час програної Туреччини (та трьох інших членів центральних держав — Німеччини, Австро-Угорщини і Болгарії), Вірменія мала багато симпатій у світі, так що, коли Вірменія 28-го травня 1918 року проголосила свою самостійність, Америка, Франція і Велика Британія визнали її незалежність. Однак по закінченні війни, більшовики напали на Вірменію і, окупувавши її своїми військами, перетворили цю країну у Вірменську ССР, подібно як це сталося з Україною та іншими неросійськими народами.

Після Другої світової війни в Турецькій Вірменії залишилося понад 100,000 вірменів, які старалися втекти до сусідніх країн, або до Північної і Південної Америки. Минулого року під час відвідин Папи Івана Павла II, вірменська християнська меншість у Туреччині змалюла до 25,000 осіб. Хоча вірмени мають свої церкви та декілька десятків шкіл, назагал, їх доволі обмежують у практикуванні своїх національних і релігійних прав.

Можливо виглядати трохи дивно, чому щойно тепер після п'ятидесяти років вірменської масакри, вірменські революціонери відплачуються нинішнім туркам, які зрозуміло, не є відповідальні за діла їх уряду з перед півсотні років. Однак терор існує і зростає в силу. Бож першою жертвою був турецький віце-консул у Лос-Анджелесі, що його замордували вірменські терористи в 1973 році; в жовтні 1975 року вони вбили турецького посла в Відні, та турецького посла в Парижі, разом з його шофером. Рік тому вірмени вбили сина турецького посла в Голландії.

Ці терористичні акції ведуть дві групи вірменів, а саме: „Тайна Армія за Визволення Вірменії“ і „Команда Справедливості проти Геноциду Вірменів“.

Існують здогадки, що їх поширюють турецькі урядові чинники, як теж деякі західні розвідки кола, що протитурецький терор вірменів підтримує советський уряд, прямо тому, щоб внести фермент серед турецької дипломатії за кордоном та взагалі, для творення хаосу в західних країнах.

Вірменія має тепер понад 2,5 мільйона населення. Після Другої світової війни понад 250,000 вірменів повернулося „на родину“, але багато з них знову покинуло СРСР, розчарувавшись у „советському раю“. Однак, назагал, советська „національна політика“ є досить поміркована у Вірменії — у порівнянні з тим, що Москва робить в Україні, Білорусі і в балтійських країнах. Навіть в еміграційній політиці Москва дозволяє на виїзд вірменам у куди більшому числі. Наприклад, недавно американська преса повідомила, що советський уряд видасть у цьому році понад 7,000 виїздових віз для вірменів.

Однак тероризм вірменських груп, як зрештою і кожен тероризм становить небезпечне явище і загрозу не тільки для турецьких дипломатів, але й для громадян тих країн, у яких вірменські терористи перепроводжують свої відплатні акції проти турецьких дипломатів за кордоном.

У ЄРУСАЛІМІ ВИБУХ ВОГОНЬ у церкві Гробу Господнього. Поліція після докладної перевірки виключила можливість підпалу. Вогонь швидко припинено, згоріла тільки одна картина у Вірменській каплиці, яка є частиною цієї церкви. Церква Гробу Господнього у Єрусалимі має понад 800 років.

Під таким заголовком появилася у советській пресі стаття, а згляду міркування викликані відповіддю на запитання газети „Правда“, яка є органом ЦК КПСС, до Леоніда І. Брежнєва, генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СРСР про Мадридську конференцію, яка, як відомо, розпочнеться в столиці Іспанії вже 11-го листопада цього року і, з перервами, триватиме правдоподібно аж до кінця лютого наступного року. В конференції братимуть участь представники 35-ох держав-сигнатарів Гельсінкської угоди в офіційному характері, а також численні делегати з-поміж поневоєних Москвою народів і речники Гельсінкських груп, які перебувають в більшому чи меншому числі за кордоном.

Гельсінкська угода

Підписуючи Гельсінкський документ, який нібито мав гарантувати безпеку і співробітництво в Європі, тоді учасники погодилися відбудувати періодичні конференції з тією метою, щоб спільними зусиллями зберігати цей, на думку сигнатарів, важливий договір і неперервність його функціональності та виконання у поодиноких країнах. Очевидно, Москва сподівалася, що Гельсінкські угоди сприятимуть в першу чергу інтересам комуністичного світу, не зважаючи на те, що концепція оборони цих же прав прийняв президент Джиммі Картер, як частину офіційної політики ЗСА, хоч з причин „практичної“ політики, що її вєди між собою З'єднані Штати Америки і Советський Союз, вона не була повністю реалізована і в Вашингтоні живав тільки тоді, коли була для цього відповідна кон'юнктура.

Становище ЗСА

Тепер, коли відносини між ЗСА і СРСР дещо загострилися, головну з причин советської агресивної політики і військової інтервенції в Афганістані, Уряд ЗСА приділяє велику увагу Мадридській конференції.

М. Мельник

СОВЕТИ, БОЛЬШЕВИКИ І ПАРТОКРАТИ

стоять усі уряди СРСР. Чи це не є великим парадоксом? І як це можливо, що цей парадоксальний спосіб думання проіснував так довго, а серед багатьох людей існує і дотепер?

Однак ця проблема не є аж така скomплікована. Хоча тепер у нас чимраз більше людей признає, що Советським Союзом володіють не большевики, а росіяни, то не зважаючи на це, й в даний час росіяни усіма засобами цей факт будуть заперечувати і прикривати.

Того роду підхід дозволяє їм на пропагування наступного принципу /що є наріжним каменем їхньої політики/: на випадок конфлікту між інтересами партії /Росії — М. М./ і національними інтересами неросійців, національні інтереси неросійців мають поступитися, а добро Росії, в їхньому розумінні, „єдиної невідомої“, має бути на першому місці. І навіть найбільші вороги комунізму Керенський, провідник монархістів на еміграції Шульгін та інші, коли заіснувала можливість розвалу черво-

„ВІД ГЕЛЬСІНКИ — ДО МАДРИДА“

Американську делегацію, як відомо, очолює колишній генеральний прокуратор Гріффін Белл, а співвідповідальним за делегацію є відомий ватингтонський адвокат Макс Кемпелмен. У склад американської делегації входять тим разом біля 30 представників від суспільних організацій в тому числі п'ять від етнічних груп. Українську сторону репрезентуватиме в Мадриді молодий адвокат з Нью-Джерсі Мирослав Смородський, який вже в першому тижні листопада виїжджає до Мадриду, щоб там на місці зорієнтуватися, що можна б зробити найкориснішого для забезпечення прав людини в СРСР і інших комуністичних державах, а в першу чергу в Україні у якій майже повністю внаслідок членів Київської Гельсінкської групи, а також інших членів руху спротиву тільки за те, що вони домагалися, пошанування Гельсінкської угоди і права на свободу для свого народу. Недавно надійшла з України інформація, що не зважаючи на Мадридську конференцію комуністичні суди продовжують засуджувати членів руху спротиву. Василя Стуса, поета і літературного критика, засуджено на 15 років ув'язнення, а над Оксаною Мешко, членом Української Гельсінкської групи далі змушуються КГБівські слідчі, бажачи заборотити її до психіатричної „лікарні“.

В обличчя цих безперервних знущань над провідною верствою з-поміж поневоєних народів, численних засудів, вбивств (Алла Горська, Володимир Івасюк, Віктор Кіндратишин), переслідувань, шикан, терору тощо советський генсек Леонід Брежнєв має відповісти твердити, що СРСР збирається „конструктивно провести і завершити вагомими результатами зустріч у Мадриді в дусі змінених і поглиблених роз'яздів“. Як і треба було сподіватися, Москва бажав звести Мадридську конференцію до форуму подібного до Об'єднаних Націй, а на порядок нарад ставитиме тільки дві на її думку „важливі“ справи: скликання конференції по воєнній розрядці і роззброєнню в Європі і продовженню господарської співпраці з тією ж Європою, яка то співпраця можлива тільки при передумові відновлення політики детанту.

Советські крутість

У зв'язку з тим советська преса максимально цитує Брежнєва „главу Радянської держави“, який, мовляв, починаючи з Берліну (жовтень 1979 року) і кінчаючи на Варшаві (наради голів держав Варшавського договору) систематично „пропонував розпочати, без зволікань, не чекаючи ратифікації сенатом ЗСА Договора про СALT II, переговори про ракетно-ядерну зброю середньої дальності в органічному зв'язку з американськими ядерними засобами передового базування“. Цю пропозицію Брежнєва со-

(Закінчення на стор. 3)

кою усіх українських самостійників, називаючи їх зрадниками свого народу. Очевидно, якщо б український народ якимсь чином прийшов до переконання, що ніяка від росіян незалежна комуністична партія того роду до своєї національної культури і політичної незалежності не займає, тоді українських „колябортів“ було б багато менше і їхня праця була б далеко менше успішна.

Чому ж тоді так багато вільних українців продовжує стояти на становищі, що Україною володіють большевики, совети, чи партократи, та що большевики, совети, чи партократи є ворогами української незалежності? Щоб відповісти на це питання, треба поділити українців приблизно на три категорії. Цей поділ є штучний, але він дозволяє на ідентифікацію трьох основних причин того явища.

Три категорії

В одному випадку маємо до діла з людьми, вихованими на націоналізм двадцятих і тридцятих років. У тих часах націоналісти стояли переважно на становищі, що причиною упадку

(Закінчення на стор. 3)

3 господарського життя

• Савдійська Аравія, Кувейт, Катар і З'єднані арабські емірати відбудили минулого тижня конференцію в місті Таїф, Савдійська Аравія. Метою цієї конференції було нарадитися й вирішити, що робити у зв'язку з ірансько-іракською війною, наслідком якої обидві воюючі сторони повністю припинили постачання нафтової ролі на світові ринки. Ірак і Іран разом постачали коло 3,5 мільйона барилек ролі щодня. Покинуто на світових ринках є великі резерви ролі й нестачі не відчуваються, тим більше, що майже всі індустриальні країни зменшують її споживання. Щоб уникнути дезорганізації нафтового ринку, згадані країни вирішили значно підняти продукцію і експорт ролі. Покинуто передбачають півтора до двох мільйонів барилек щодня, а в потребі дальшого зросту продукції — вони порадяться, що робити далі. Таким чином постачання ролі індустриальним країнам забезпечене.

• Не маючи власних нафтових ресурсів, ані не створивши дотепер більших резервів, Бразилія боляче відчула в перших трьох тижнях після вибуху війни Іраку з Іраном припинення нафтоекспорту з Ірану. Ірак був головним доставцем ролі і нафтопродуктів, головною бензином, до Бразилії. В тій ситуації бразилійські державні чинники рішили унезалежитися від чужих енергетичних засобів, щоб не опинитися в майбутньому у важкій ситуації. Уже раніше в Бразилії пороблено поважні заходи для продукції газоголю, який мав би заступити бензин, та для переставлення моторів внутрішнього згорання на звичайний алькоголь, що його Бразилія може продукувати в необмеженій кількості зі зерна, а навіть з біомаси в нальне ведуться в Бразилії інтенсивні досліді. Заохочені державою, хемічні фабрики приступили до побудови численних дестилерій для вибору алькоголю, а так само звелися за це інші ділянки промислу. Компанія Фольксваген у Бразилії повідомила, що 80 відсотків авт продукції 1981 року будуть переставлені на чистий алькоголь. Фіат, Форд і Дженерал Моторс у Бразилії переставлять 60 відсотків своїх виробів 1981 року на алькогольне пальне. Наслідком технічних удосконалень деякі автомашини дають 22,5 миль на галлоні алькоголю, а ціна алькоголю на 45 відсотків нижча від бензини.

• У Вашингтоні, в готелю Гаєтт, відбулася конференція представників підприємств і транспортних фірм. На ній в імені Американського Уряду виступав д-р Деніс Дж. О'Брайєн, знавець міжнародних справ спеціально у ділянці енергетики, подаючи, що ролі, яка проходить через протоку Гормуз, становить коло десяти відсотків американського споживання. Зате Західна Європа 60 відсотків свого запотребування покриває нафтою, що прибуває через Гормуз. В найгіршому положенні опинилася Японія, яка отримує 70 відсотків всієї потрібної нафти через цю протоку. Під сучасну пору, — казав д-р О'Брайєн, — ситуація серйозна, але ще не критична, і якщо виключення іраксько-іранського нафтопостачання не буде тривати задовго, воно не матиме більшого впливу на світовий ринок“.

• КНР увела нову систему спільних китайсько-закордонних підприємств, які мали б бути базою для збільшення напливу чужих капіталовкладень і заангажування закордонної експертизи. Все заповідалося якнайкраще, але в останньому часі прийшлося через внутрішні клопоти й нерентовність тимчасово припинити продукцію першої такої фабрики. Йдеться про текстильну фабрику в Зугай на кордоні португальської колонії Макао. Машинерія до неї і сировину доставили закордонні китайці через свої фірми Новел Ентерпрайз і Макао текстилі. Вони ж доставили своїх експертів. У січні цього року продукція почалася дуже добре як під оглядом якості, так і кількості, але швидко почала падати, аж дійшло до стаю, в якому треба було припинити виробництво, щоб перевести відповідні зміни. Слідство виявило, що експертиза не була на висоті, так само бракувало робітничої дисципліни, а недоплати і малокваліфікованих робітників не можна було взагалі звільнити через правило: кого раз найняли, мусів залишитися, доки хотів.

• Німецька літакобудівельна індустрія переходить фазу перебудови, щоб стати потугою на світовому ринку. При допомозі уряду в Бонні дві найбільші фірми Мессерсміт-Бельом-Бльом зливаються з Ферайнтіге Флюгтехніке Верке. Для формального закінчення злиття, яке натрапляє на різні перешкоди, уряд послугується фінансовим натиском. Злиття не в смак найбільшій у світі американській літакобудівельній промисловості, бо сполучені західнонімецькі компанії можуть у дуже короткому часі становити для неї поважну конкуренцію. Дотепер німецькі літакобудівельні спілки не змогли розвинути свого великого потенціалу.

Вступайте в члени УНС

Людмила Волянська

ПОЕТ, ЩО БУДУЄ СИМВОЛІЧНІ КАРТИНИ З ПОДИХАМИ ВІЧНИХ СИЛ

(Розмова з Василем Баркою)

(2)

Той хрест і майже чудесне виздоровлення — ісцелення — забулися. Віра — Барка вчиняє теж у духовній семінарії, — яка була пізніше захитана вчителами, що „вчили безбожничства“, також жевріла в спогаді про брата-священника, замордованого советськими військами разом з постоювою матір'ю... Все життя — апокаліптичні події. Тому не дивно, що в прозі дав нам „Жовтого князя“, голод 1932-33 років, і дав нам „Рай“.

Дуже часто дивився смерті в вічі. Кожний раз чудом рятнувся. Віра від цього тільки кріпала. Під час війни (Друга світова війна) поранений у плече був при смерті. І тут, вірити, що тільки Бог його врятував. Якщо ж Він спасає грішника, то хоче, щоб той йому служив. Тих Він вертає навіть з смерті і дає слугувати йому. Це чинить у житті поет сам, але журить його, що образ Христа виданий з української літератури. Через те свою службу Христові бачить у тому, щоб повернути назад Христа в українську літературу. Цінить за Христа і Лєсю Українку і Івана Франка, вони — тому що геніальні поети, силою свого серця відчували святість Христа, відчували, що Він — Боже Світло.

Тут не втримується, щоб не згадати знову про Стефановича. В. Барка знає трохи поезію Стефановича, але те, що читав у свій час (він не мав нагоди бачити „Зібрані твори“ О. Стефановича, які видали в-о „Свєтан зільна“ в 1975 році, і я обцяла поезію ці Барці переслати), зробило на нього сильне враження. В свій час вони були знайомі, „дуже добрий, справжній поет, змістовний і з почуттям мови“.

Лиш „поганство“ Стефановиче Барці цілком чуже. Хоч тема — сама по собі і до неї поет Барка, що є і вдумливим есеїстом, повернувся в майбутньому. Якось беззапечно вірився, що якраз цей поет про поета щиро висловиться і наскрізь позитивно, без найменшої долі т. зв. „професійної заздрості“...

Але не Стефанович і не Донцов, хоч про нього теж висловлюється дуже позитивно і з жалем, що з Донцовим його „посварив Державин“, були „володарями дум“ Барчиних, а такий поет, як Тодось Осьмачка по цей бік кордону, а з того боку — Бажан і Тичина.

На питання, яким себе „ізом“ міг би окреслити, каже, що в його мистецтві всі „ізми“ мусять творити і творять один синтетичний стиль. Він є модерніст, але не ради самого модернізму, а щоб виробити ту структуру, щоб для більшості була зрозумілою, тобто новими способами модерної поезії дати доступну лектуру для „середнього читача“. З піднесенням і з радістю, яка освітлює наскрізь його особу (і тут незабута Л. де-Маріні — Людмила Івченко писала б про поета „блакитноокеанського“) говорить про те, що ось „Свідка“ ті, що вже його читали, зрозуміли. Всю коректу переводить, наприклад, Ніна Ільницька, і ось на його запит, чи розуміє прочитане, відповіла йому, що так. Це його дуже окрило, бо він хоче мати і цього „середнього читача“, до якого ми всі себе можемо зарахувати.

Самого „Свідка“ він не міг би написати, не міг би „свідчити“ про свою епоху, якщо б не ці всі досвідчення, яких зазнав на собі. Це роман, віршований роман, що його пише 25 років. Охоплює він час двадцяти років, поміж двома світовими війнами. Це рамка подій. Матеріал весь життєвий, описав там все, як воно було і що було. Хроніка реалістична, бо все те траплялося з живими людьми.

Дехто питає, чому писав віршем? Пробував був прозою, але нічого не вийшло. І тепер розуміє чому. Щоб було одушевлено, окрилено — треба поезії. Хто з полкиання поет, той легше й повніше висловлюється поетичним словом. Ось і в Шевченка також була така психічна структура, що він теж не висловився б так окрилено прозою.

Знову встав у розмові Шевченко, тому запитую, як поет

ставився до Шерехового порівняння його до Шевченка. Чи уявля себе рівним Шевченкові? На обличчя поетовому не було фальшивого виразу скромності ані удаваного обурення, як цього можна б було сподіватися від менше широго запитуваного в такому випадку. Чи він погоджується з Шевельовим? Це найтяжче для нього питання, на яке боїться давати відповідь. Так казали і Шерех і Віктор Цетров, і ще дехто. Критики висловлюють свої думки. Його ж єднає з Шевченком питання великої поезії... через Данте, через Шевченка до грандіозного твору. Так чи інакше, за таке виявлення Шерехові він безмірно вдячний. Це було в той час, коли він був самотній модерніст, на якого „всі нападнали“. Тоді міг би взагалі замовкнути, якщо б не Шерех, не його віра в поета Барку. Шевельов боронив, підтримував, окрилював. Це був вітер під крила. Можливо найсильніша підтримка в історії. Все-все завдячує Шерехові, через нього не перестав писати...

Коли ми вже при тому „мурівському“ періоді початків становлення Барки — найчільнішого поета, питаю, яка його думка про всі наслідувания й пародії, які читаю в „Бурі у Мурі“, в „Карикатурах з літератури“ Теоха чи в мініатюрах Лягуриновича. Каже, що любить гумор і любить сам в житті ним послугувувати. З пародій поємує і сам. Спародіювати можна все, лише не можна пародіювати порожнього місця... Для тих, хто був викреслений з життя, хто був на граничній ситуації, багато чого є сучасно сучас і все сучас. І тут цитує Еклезіяста.

Це було знову ж під час війни, — повернувся до попереднього спогаду, — коли поранений майже смертельно потрапив на німецький бік і мусів ховатися від окупаційних військ. Спасибі людям, що передо мной і не викинули неприємного на вулицю. А тут по радіо довідався, що всі, які потрапили на німецький бік живими, вважаються зрадниками в СРСР. Так оголосила „вітчизна“, за яку він не боїся, а за совість воював. Тоді відчув, що йому нема місця на цій планеті. Отак зависнути в повітрі, бути в суспендованому стані, бути викресленим з життя — було нестерпно. То була зустріч з холодним подихом небуття. Але ось, через задух Провидіння, чоловік лишився живим і наблизився до Бога, бо тільки в Ньому була надія.

(Продовження буде)

ПОЧАЛАСЬ ОСІННЯ КАМПАНІЯ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ. ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

„Від Гельсінкі...“

(Закінчення зі ст. 2-01)

ветські пропагандисти на-
зивають „вивагом доброї
волі“, яка мала злігнати
відносини між Сходом і
Заходом перед Мадрид-
ською конференцією.

„На жаль, певні кола на
Заході, — сказано далі в
советських газетах, — осо-
бливо ЗСА намагаються за-
водити ший зустріч“. За най-
поважніший „аргумент“
американської „завади“
Москва вважає рішення
Уряду ЗСА про розміщення
американських ракет серед-
нього засягу у західній Еуро-
пі у протизагроз до такого
ж розміщення советських
ракет з атомовими головка-
ми типу СС-20 в країнах
Східного блоку, а зокре-
ма у Східній Німеччині.

Кордон якої стикаються із
східною частиною віль-
ного світу. Це в окресленні
советської пропаганди на-
зивається „ганебною грою
Картера“, якого Москва
обвинувачує ще за прого-
лошення „директиви 59, чи
т. зв. „нової ядерної стра-
тегії“, якою, мовляв Картер
„наражує на смертельну
небезпеку американський й
інші народи світу“.

Очевидно, абсурдальним
треба вважати твердження,
що в ЗСА „ведеться під-
ступна кампанія проти ус-
трічі в Мадриді“. Совет-
ські спеціалісти від спре-
ривань несправді кажуть,
що „радіки президента з
питань національної безпе-
ки Збігнєв Бжезінські, якого
в самих З'єднаних Штатах
Америку влучно прозвали
радікомом по лінії безпе-
ки, заходився особисто до-
бирати склад делегації для
Мадрида, ашукаючи для
цього запеклих ворогів роз-
рядки“.

На маргінесі треба відмі-
тити, що проти Бжезінського
ведеться вже від довгого
часу систематична пропа-
гандивна кампанія у совет-
ських виданнях. Наприк-
лад, у журналі „Комуніст
України“ за вересень 1980
року С. А. Лосєв у статті
„Радянсько-американські
відносини і „доктрина анти-
розрядки“, обороняючи
особу і політичну філосо-
фію колишнього державно-
го секретаря Сайруса Венса,
говорить про „професорів-
інтригантів“, тобто про до-
радників Президента Волта
Ростова і Збігнєва Бжезін-
ського, який „чимало попра-
цював, щоб повернути аме-
риканську політику в уторо-
вані колії холодної війни“.

У такій атмосфері совет-
ських крутиств і перекру-
чень 35 держав наближа-
ються до Мадридської кон-
ференції, притому не маючі
ще певності чи західні дер-
жави виступатимуть бло-
ком, чи знову ж таки, як у
Београді, намагатимуться
щукити одиницю для
забезпечення своїх шкур-
них справ і для відновлення
політики детанту у свідо-
мості, що „детант то тор-
гівля і зиски“. І можливо,
що знову про права люди-
ни говоритимуть тільки по-
шепки, щоб не вразити
Москви, не говорячи про
національні права для чис-
ленних поневолених кому-
но-московською імперією
народів, яким такі права
вже давно належаться і за
які вони проливали ріки кро-
ви у боротьбі із своїм пі-
вним сусідом. Але з ана-
лізою Мадриду треба ще
почекати.

Совети, большевики...

(Закінчення зі ст. 2-01)

української держави був не-
крах національної свідомо-
сті і організаційної підго-
товки, а ліві ідеїні переко-
нання у багатьох українсь-
ких провідників. До того
вони були переконані, що
коли б українські комуністи
стояли перед вибором між
керуваною націоналістами
незалежною державою і Ук-
раїною в рамках ССР,
тоді вони без вагання опри-
ділялися б по боці другої
альтернативи. Тепер бага-
тьом людям, вихованим на
того роду ідеях, важко змі-
нити свою думку.

Друга категорія вільних
українців є під впливом ідей
що їх нам підсунувають білі
росіяни. За маленькими ви-
мірами, білим росіянам
важко погодитися з ідеєю
Росії, обмеженої до своєї
національної території. Во-
ни собі здають з того спра-
ву, що на випадок розвалу
імперії, китайці та інші схід-
ні нації, як також українці,
білоруси, поляки, німці, та
балтійські нації могли б ту
національну територію Ро-
сії у звичайний спосіб об-
крітити. Тому вони і обіцяю-
ть українцям свободу. Та в
дійсності, завданням того
роду обіцянок є збільшити
кількість тих українців, які
стояли б на становищі, що
збройна боротьба проти
росіян за незалежність є
непотрібна.

Вони спрямовують усю
свою енергію, всі свої сили,
щоб представити справу в
цей спосіб, що це не росія-
ни, як такі, гноблять украї-
нців. Отже, чи не краще украї-
нцям і росіянам спільно
боротися проти режиму бо-
льшевиків, советів і парто-
кратів?

І врешті третя частина
українців оглядається на
політику і пресу країн свого
поселення. Вони стоять на
становищі, що коли вони, а
антикомуністи в країнах
свого поселення, тоді вони
мусять бути послідовні і
бути такими ж антикому-
ністами по відношенню до
української визвольної по-
літики. І тому їм ніяково
займати становище і вжи-
вати термінів і окреслень,
які йдуть у розріз із загаль-
но прийнятими термінами і
настановами.

До того всього треба до-
дати ще одну річ. Термін
„советський“, для нас більш
шкідливий, чим „больше-
вики“ чи „партократи“. Він
не тільки окреслює уряд
СССР як понаднаціональ-
ний уряд, але й трактує
громадян ССР як одну
націю. І це є точно те, чого
червоні росіяни хочуть.

Звичайно, часом тяжко
цілком вининути терміну
„советський“, але в усіх
основних ситуаціях в нашо-
му національному інтересі
є пропагувати термін „ро-
сійський“ чи „большевиз-
м“. Ось кілька прикладів.
За царату була російська
армія. Це не якась пан-
слав'янська чи союзна, а
російська армія йшла вій-
ною на інші країни чи оку-
пувала чужі території. Пе-
ред Першою світовою вій-
ною в тій армії була при-
б-

лизно така кількість націо-
нальностей, як і тепер. Тією
армією командували ко-
лись і командують нею те-
пер росіяни; не-росіяни ста-
новлять гарматне м'ясо.
Отже, чому нам так тяжко
сказати, що російська армія
пішла на Чехо-Словаччину,
чи загарбала Афганістан.

Або — „большевики роб-
лять ті чи інші погані речі в
Україні“ чи „українці кара-
ються в советських тюрмах
і концтаборах“. Хто украї-
нців саджає в тюрми і конц-
табори? Партократи? Боль-
шевики? Совети? Українці?
Чи росіяни? В Польщі украї-
нці сиділи в польських тюр-
мах. Хто ж є виключним
адміністратором поліції і
тюрм ССР? Чим сьогодні-
шня ситуація різниться
від ситуації в колишній По-
льщі чи за царських часів?
Отже, чому не сказати ви-
разно, що українці сидять в
російських тюрмах чи
концтаборах?

Совети чи росіяни?

Які теж большевики роб-
лять погані речі в Україні?
Що ми в дійсності маємо на
думці? Чи це якісь понадна-
ціональні большевики? Чи
це українські большевики
на спілку з російськими? Чи
може речі ті роблять росія-
ни, послуговуючись в тому
українськими колаборантами?

Або — „совети погро-
жують Польщі чи іншим
сателітам і сусідам танками
та інвасією“. Чи тут ми
маємо на думці советський
народ, союз росіян, украї-
нців та інших, чи тільки ро-
сіян? Чому українці мали б
погрожувати Польщі тан-
ками і інвасією? Та навіть,
якщо б українці хотіли це
зробити, то в який спосіб
вони мають можливість
брати участь у децизіях
відносно закордонної полі-
тики імперії?

Або — „до Америки при-
їхала делегація советських
вчених“. Чи не краще було
б сказати: „До Америки
приїхала делегація вчених
із ССР“?

Як бачимо, ті речі не ма-
ловажні. ССР не є союзом
„братніх народів“ тому, що
там ніякий „братній народ“
за винятком росіян не має
нічого до говорення. Украї-
ну не окупує большеви-
ки, совети, чи партократи, а
росіяни. Українська кому-
ністична партія в Україні не
існує. У ССР є тільки одна
монолітна партія якою ке-
рують росіяни. Росіяни, які
стоять на становищі „Росії
без колоній“ можна пора-
хувати на пальцях однієї
руки. І тому нам варто ста-
ти на становищі, що Украї-
на ніколи не здобуде само-
стійності, якщо велика час-
тина її населення буде пере-
конана, що в дійсності росі-
яни не є ворогом українсь-
кої самостійності. Отже, чи
є в тому якийсь глузд, щоб
українські самостійники
переконували український
народ і міжнародну опінію,
що Україну поневолюють
большевики, совети, чи
партократи?

БАТЬКИ! Заважте замо-
лоду ваших дітей з найстар-
шою, найбільшою й найба-
гатішою українською націо-
нальною установою поза ме-
жами батьківщини, якою є
Український Народний Со-
юз, щоб заповнити їм кращу
будущність в нашій громаді
у вільному світі нового сві-
тового глени!

Поставимо мистецький нагробок на могилі Ізидори Косач-Борисової

Ізидора Косач-Борисова,
учений агроном, дослідник
фізіології рослин, померла
12-го квітня 1980 року на 93-
му році життя у містечку
Пискавці, сестри Ню
Джерзі. Була похована на
Українському православ-
ному цвинтарі у Савт Бавнд
Бруку.

Серед українців у ЗСА і
Канаді св. п. Ізидора Косач-
Борисова була найбільш
відомою як сестра Лесі Украї-
нки. Її велика заслуга у
тому, що вона робила все
від неї залежало, щоб і на
Україні і поза її межами у
публікаціях і в музеях, у
пам'ятниках і в ілюстраціях
правдиво увіковічували
Лесю Українку.

На трізни після похорону
Покійної, Владика Мстис-
лав, Митрополит Українсь-
кої Православної Церкви,
проголосив, що створює-
ся фонд будови пам'ятни-
ка на могилі Ізидори Косач-
Борисової і склав свій дар
до цього фонду.

Був створений Комітет
будови нагробка на могилі
Ізидори Косач-Борисової,
до якого увійшли представ-
ники таких організацій: Ук-
раїнська Вільна Академія
Наук у ЗСА, Об'єднання
українських письменників
„Слово“, Об'єднання Украї-
нських Православних Сес-
триць, Світова Федерація
Українських Жіночих Ор-
ганізацій, Світовий комітет
для відзначення 100-річчя
народження Лесі Українки,
Союз Українок Америки,
Союз Українок Канади,
Об'єднання Жінок Оборони
Чотирьох Свобід України,
Український Золотий
Хрест у ЗСА й Український
Музей.

Комітет приступив до
збирання коштів, відкрит-
тя спеціального конто в Ук-
раїнській православній кре-
дитівці у Савт Бавнд-Бруку.
Скульптор Михайло Че-
решньовський погодився
зробити проєкт пам'ятника.
На консультанта запроше-
но мистця Петра Холодно-
го.

Комітет звертається до
українського громадянства
і українських організацій з
проханням слати пожертви
на будову пам'ятника на
адресу: St. Andrew's Fed-
eral Credit Union, P. O. Box
375, South Bound Brook,
N.J. 08880, att'n. acc. No. 1376.
Чеки випускувати на Ко-
сач-Борисова Fund.

Прохання у прикладено-
му листі читати писати ім'я
українською мовою. Спис-
ки жертводавців будуть на-

друковані в українській пре-сі.

Л. Дражевська, голова
Комітету. Члени: Н. Бод-
нар, К. Гуцул, Р. Куделя, В.
Кузьмич, У. Любимич, М.
Нестерчук, Н. Пазуляк, І.
Пеленська, М. Ржевська і
Н. Холодна.

Замість квітів на саїжу могили
мого Дорогого СТРИЯ
СЛ. П.
Д-ра МИХАЙЛА СТЕФАНІВА
складає 500.00 доларів
на Український Науковий Інститут при Гарвардському
Університеті.
Flushing, Mich. Стефан СТЕФАНІВ

Ділимось сумною вісткою
з Родиною, Приятиелями і Знайомими,
що по довгій і важкій недугі,
17-го жовтня 1980 року відійшла у Вічність,
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, ТЕЩА, СЕСТРА, КУЗИНКА,
БРАТОВА, ТЕТА і БАБУНЯ

бл. п.
ІРИНА з ФОДЧУКІВ
БЕЗХЛІБНИК

народжена 12-го жовтня 1916 року в Україні.
ПАНАХИДА за спокій душі Покійної була відправлена
в неділю, 19 жовтня 1980 р., в похоронному заведенні Кар-
динала, Торонто, Канада.

ПОХОРОН в понеділок, 20-го жовтня 1980 року, о год.
10-15 рано з церкви св. Михайла на цвинтарі Паркловн.

У великому горю і смутку:
ВАСИЛЬ — чоловік
ГАННА — донька
КАЛИНА з дітьми — невістка
ЛІДА ГУЦУЛЯК з родиною — сестра
ЕВГЕНІЯ і МАРІЯ ФОДЧУК з родиною —
братів
ДМИТРО ФОДЧУК — стрийко
та ближчі і дальша Родина в Україні, Канаді,
Америчі, Чехо-Словаччині, Аргентині
і Польщі

Мілена Рудницька Невидимі Стигмати

Книжка у твердій темно-брон-
зовій обгорці із золотими
буквами. 552 сторінки із фо-
тографічною документацією.
Ціна 15.00 доларів
СВОБОДА
30 Montgomerie Street
Jersey City, N.J. 07303
Мешканців штату Нью Джерсі зо-
бо'ятує 5% ставкового податку

Ділимось сумною вісткою
з Рідними, Приятиелями і Знайомими,
що в неділю, 5-го жовтня 1980 р., на 88-му році життя,
відійшла у Вічність у Відні, Австрія,
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ, ТЕТА

бл. п.
ПАРАСКЕВІЯ
МИСАК-БІЛАК

народжена в с. Карпові б. Снятина, Україна.
ПОХОРОН відбувся з церкви св. Варвари у Відні.
В глибокому смутку:
донька — АННА КАСІЯН з мужем
СТЕФАНОМ
внуки — ОКСАНА і АНДРІЙ з дружиною
ЛІДОЮ і сином МИХАЙЛОМ
в Чикаго
родич — МИКОЛА КАСІЯН з дружиною
МАРІЄЮ і дітьми РОМЦЕЮ і МИРОНОМ
в Філадельфії
та ближчі і дальша Родина в Україні,
Польщі, Канаді, США

КОЛИ
ПОДОРОЖУЄТЕ:
• АВТОМ
власним або чужим
• АВТОБУСОМ
• ПОЇЗДОМ
• ЛІТАКОМ
• чи КОРАБЛЕМ
всюди і завжди хоронить
Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!

Організація Оборони Лемківщини 3-й Відділ в Пассейку, Н. Дж.

в суботу, 25-го жовтня 1980 року
в залі Української Централі в Пассейку, Н. Дж.
240 Hope Avenue

ВЕЛИКУ
ОСІННЮ ЗАБАВУ

Грає оркестра „Журавлі“
Початок — год. 9-та веч.
Щиро запрошуємо Всіх.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

• АВТОМ
власним або чужим
• АВТОБУСОМ
• ПОЇЗДОМ
• ЛІТАКОМ
• чи КОРАБЛЕМ
всюди і завжди хоронить
Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!

бл. п. д-ра Володимира Ленця

Кравині зложили пожертви на слідуючі цілі:
ГАРВАРД — ФОНД УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ:

по 100.00 дол. — Новицький Осип і Ірена, Порайко Осип
і Стефа;
55.00 дол. — Радович Микола і Анна;
50.00 дол. — Сениута Іван;
30.00 дол. — Сітницький Мирон і Марія;
по 25.00 дол. — Юськевич Стефан, Качмарський Анатолі,
Платош Роман і Соня, Путикевич Стефан і Ольга, Радо-
вич Мирон і Марія, Стасюк Михайло і Галина;
по 20.00 дол. — Добровольський Роман, Калинович Осип.
Разом \$525.00

ПАТРИАРШИЙ ФОНД — СВ. СОФІЯ:

50.00 дол. — Качмарський Стефан і Катерина;
25.00 дол. — Прухницький Ярослав;
по 20.00 дол. — Пеленський Володимир і Наталія, Іваночко
Александр і Софія, Сітницька Гена.
Разом \$135.00
Загальна сума \$660.00

бл. п. ГРИГОРІЙ ВЕЛИКОРІДКО

Ділимось сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що в неділю, 19-го жовтня 1980 року, у шпиталі
Mercer Medical Center, Trenton, N.J., упокоївся в Бозі,
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.
ГРИГОРІЙ
ВЕЛИКОРІДКО

на 74-му році життя, народж. в Україні, працював 24 роки у
Fedders Co., основоположник української православної
церкви св. Юрія у Ярдсвіллі, Н. Дж.

ПАНАХИДА у вівторок, 21-го жовтня 1980 р., о год. 7-15
веч. в похоронному заведенні Koschek Funeral Home, 990 S.
Broad Street, Trenton, N.J.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ буде відправлена в се-
реду, 22-го жовтня 1980 р., о год. 9-10 ранку в українській пра-
вославній церкві св. Юрія у Ярдсвіллі, Н. Дж., а описля
ПОХОРОН відбудеться на українському православному
цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:
дружина — ПАВЛИНА
син — СЕРГІЙ, (Robbinson, N.J.)
4 внуки

бл. п. АННА СТЕТКЕВИЧ з МЕДИЦЬКИХ

Ділимось сумною вісткою з Рідними і Приятиелями,
що в п'ятницю, дня 17-го жовтня 1980 року, проживши 86 років життя,
відійшла від нас, заосмотрена Найсвятішим Тайнами,
наша Найдорожча МАМА, БАБЦЯ, СЕСТРА, ТЕЩА

бл. п.
АННА СТЕТКЕВИЧ
з МЕДИЦЬКИХ

В глибокому смутку —
діти:
БОГДАНА МЕЛЬНИЧУК з мужем МИРОСЛАВОМ
ОЛЕКСАНДР СТЕТКЕВИЧ
ЯРОСЛАВ СТЕТКЕВИЧ з дружиною СУЗАННОЮ

внуки:
ОЛЕКСАНДРА ГІНА з мужем ЮРІЄМ
СТЕФАН МЕЛЬНИЧУК
ОЛЕКСАНДР К. СТЕТКЕВИЧ
ЮРІЙ СТЕТКЕВИЧ
ГОНЗАЛЬО СТЕТКЕВИЧ
ОЛІАН СТЕТКЕВИЧ

сестри:
ВІКТОРІЯ ЛІСА з родиною
ЯРОСЛАВА КОГУТ з родиною
швагер — ЯОСАФАТ ЖУК з родиною

ПОХОРОН у вівторок, 21-го жовтня 1980 р., о год. 8:30 рано з похоронного заведення
Kowicki — McCracken, 2124 St. George Avenue, Elizabeth, N.J., а з церкви св. Володимира
в Елізабет, о год. 9-10 рано на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ділимось сумною вісткою, що наш Дорогий ТАТО

ІНЖ. САВА ЗЕРКАЛЬ

роджений 11-го січня 1896 р., Хмельн, Полтавщина,
відійшов у Вічність, 17-го жовтня 1980 року,
по короткій і важкій недугі.

ПОХОРОН — в понеділок, 20-го жовтня 1980 р., на
українському православному цвинтарі св. Андрія в С.
Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокій жалобі:

доньки — ОКСАНА і ВАСИЛИНА

44-й Відділ Союзу Українок Америки

у Філадельфії, Па.

та

Об'єднання Прихильників УНР

запрошують на

ВИСВІТЛЕННЯ ФІЛЬМУ
та РОЗПОВІДЬ

ПРО НЕДАВНЮ ПОДОРОЖ ДО КИТАЮ

ОКСАНИ СОЛОВЕЙ

з Мінеаполісу

Частування ЧАСМ і СОЛОДКИМ на закінчення.

Субота, 25-го жовтня 1980 р., год. 2:30 по пол.
в Домі СУА, 4936 П. 13-та вул., Філадельфія, Па.

Заінкорпоровано Інститут ім. Симона Петлюри

Торонто, Онт. (О. П.) — Федеральний уряд Канади патентом з 30-го червня цього року з ініціативи групи українських науковців затвердив безпробуктову освітню корпорацію під назвою Інститут ім. Симона Петлюри. Патент надає Інституту дуже широкі наукові, освітні, видавничо-інформаційні й економічні права.

У вівторок 29-го липня відбулися в Торонто організаційні збори Інституту, на яких оформилися з ініціативи групи українських науковців доповненнями Рада директорів у наступному складі: д-р Олег Підгайний — президент, інж. Наталя Комарницька — секретар, д-р Олександр С. Підгайний — виконавчий секретар і член, д-р Анастасій Бедрий — мгр Микола Липовецький, Василь Лупул, д-р Ярослав Рудницький, д-р Богдан Стебельський, д-р Микола О. Степаненко, Арсен Степанюк, д-р Олег Троян.

Організаційна база Інституту ім. Симона Петлюри — це членство, яке вибирає Рада директорів. Члени Інституту, обмежені до кількості 49-ти, вибираються на все життя та дарують свої наукові, організаційні, фінансові й господарчі таланти своєю працею у дирекції та комітетах Інституту.

Формально патент Інституту ім. Симона Петлюри є „вільний дар від Корони“ і, як такий, не може бути відкликаний. Корпорація Інституту є безсмертною, а в міру того, як старші члени з Божої волі почнуть відходити, Інститут буде вічно молодим, енергійним і модерним через набір нових молодих членів.

Поміж членами Інституту масою таких науковців: д-р Я. Б. Рудницький, д-р М. О. Степаненко, д-р Р. Рахманний, д-р Б. Стебельський, д-р О. Троян, д-р А. Бедрий, д-р Олег С. Підгайний, д-р Ю. Кульчицький, д-р Олександр С. Підгайний, мгр Н. Стівенсон і проф. В. Біліяк.

Поміж діячами суспільного й політичного життя є членами: декан П. Смильський, В. Біліяк, Я. Сербин, пастор В. Боровський, мгр Оксана Соколик, ректор В. Кирилюк, мгр І. Кузів, інж.

дичне окреслення докторських студій.

Інститут має повноваження тримати офіційний реєстр студентів, вести виклади й семінари та керувати незалежними студіями на усіх рівнях навчання, відбавляти формальні іспити по знанню і — найважливіше повноваження — видавати відповідні дипломи по іспитах власною силою на базі федерального Закону

Корпорації Канади. Поміж важливими приписами закону є припис, що забороняє федеральному уряду відтяти повноваження раз дані патентом.

Головне завдання Інституту ім. Симона Петлюри — вивчати Україну XX сторіччя, особливо добу Симона Петлюри, отже вивчати мусить бути суспільні рухи, що вели до великого революційного зриву, завжди тримаючи під увагою соборницький аспект. Доба Української Народної Республіки і зв'язана з нею Західно-Українська Народна Республіка притягають особливу увагу.

Бурхливі події 20-х років, СВУ, УВО та створення ОУН заслуговують на увагу. Борьба ОУН на Заході і страхотливі події Великої Голоду, Винищів і крах союзу радянського режиму на Україні 1941 року теж будуть вивчатися.

Українська Держава у 1941 році, створення УПА й УГВР і всенародна боротьба проти російського окупанта, що слідувала, є серйозним об'єктом вивчення. Сучасний стан України від 1950 року є теж важливою ділянкою.

Патент федерального уряду дає повноваження на відбуття наукових конференцій і виставок, заснування бібліотек, архівів, музеїв і картинних галерій, видання книжок і журналів, продукцію платівок, освітніх фільмів, телевізійних програм, драматичних вистав і концертів.

Економічні повноваження Інституту теж широкі: право створювати власні фонди, тримати усяку власність. Важливий привілей патенту — повноваження приймати як дар з посмертних записів (тестаментів) усяку рухому і нерухому власність.

У минулому праця незаінкорпорованого Інституту ім. Симона Петлюри велася за пожертви індивідуальних, кредитових спілок та українських фірм. З інкорпорацією Інституту стають можливі державні дотації (гренти) федерального уряду Канади, провінцій і добродійних неукраїнських корпорацій.

До Інституту вже надійшли багаті пожертви: дир. Петро Порж-Олексієнко, 80-річний ювілей якого українська громада нещодавно відзначила, пожертвував Інституту свій великий музей-архів з усім музейним устаткуванням. Сл. п. Тиміш Олексієнко, колишній міністер здоров'я Уряду УНР, це за свого життя пожертвував свою багату бібліотеку. В загальному Інституту подаровано близько 50 тисяч книжок.

Інститут ім. Симона Петлюри підготував до друку дві великі наукові праці: перша праця — це наукове дослідження проф. Вейна Білліяма й аспіранта проф. д-ра Олега С. Підгайного

Зміна структури Фондації УВУ

Кожна інституція чи організація потребує час від часу певних реформ, що спричиняє саме існування й діяльність, щоб забезпечити її існування та підвищення успішності, які є основним завданням суспільної чи господарської одиниці.

На початку цього року загальні збори — Фондації Українського Вільного Університету в Нью Йорку вирішили централізувати діяльність Фондації, а в більшій кількості посередництвом місцевих представників. Отже, філія Фондації УВУ у Філадельфії призначає свою діяльність і баче централізувати, бож наші університетські сплатити борги та повернутись до нормальної наукової праці.

Управа філії, при цій нагоді, широким всім членам і жертводавцям за фінансову допомогу Українському Вільному Університету, як також українським банкам — українській шадницькій й кредитовій кооперативній „Самопоміч“ — містить Філадельфії за дбайливі вписи грошових влат на конто філії. Це заощадило багато часу для фінансового референта, бо банкові записи були єдиним книговеденням філії. Згадані банки також стали членами філії, вписавши понад тисячу доларів на її конто.

Тут з особливою приємністю згадаємо українську пресу, яка завжди помішувала наші статті, оголошення й повідомлення, допомагаючи тим самим не лише придбати необхідні фонди для університету, але й пригадувати українській спільноті, що з нього треба й користатися. Наука — це особливо цінний скарб кожної нації, а бездержавного народу зокрема.

Між іншим, Український Вільний Університет іде на зустріч студентам і українській науці взагалі, дозволяючи виконувати частину студій заочно, щоб зменшити кошти доходу для студентів з усього світового світу, включаючи південну Америку й далеку Австралію. Інформації про матеріали й

під назвою „Американська дипломатія та Українська Народна Республіка“; друга праця — це праця д-ра Олександра С. Підгайного під назвою „Створення КП/ВУ“.

Інститут відбуде наукову конференцію в честь 100-річчя народження свого Патрона, Симона Петлюри, і планується інші наукові конференції.

Інститут ім. Симона Петлюри реалізує усі повноваження, якими федеральний уряд Канади наділяв його через патент, якщо Інститут дістане повну моральну та фінансову підтримку українського громадянства, бо праця Інституту вимагає, зрозуміло, великих коштів.

Зачікавлених осіб з порадами, думками, пожертвами чи взагалі з бажаннями, Рада директорів Інституту ім. Симона Петлюри просить писати на наступну адресу: Symon Petlura Institute, P. O. Box 31, Post. Sta. E, Toronto, Ontario M6H 4E1, Canada.

Відбулася конференція...

(Закінчення зі стор. 1)

жм СССР та інших комуністичних диктатур і міжнародна політика західної демократії вказують на необхідність потреби співпраці всіх поневолених народів на своїх землях і поза їхніми межами.

Гелена Шмунесс — редактор польського часопису „Новий денік“, поінформувала про основну мету Комітету оборони робітників і засяги діяльності цього комітету в різних країнах. Вона назвала деякі фрагменти з діяльності польських дисидентів та їхню роль під час масового робітничого страйку в Польщі. Як також звернула увагу на велике значення дисидентських пресових публікацій, притому згадавши, що в дисидентському часописі „Критика“ співпрацює Леонід Плюш. Г. Шмунесс твердила, що всі дотепер відомі, а також невідомі широким колом, робітничі заворушення і страйки в країнах комуністичних режимів, свідчать про те, що працюючий люд відкидає експлуататорські державні системи комуністичних режимів. Працюючий люд також відкидає неправдомовну пропаганду, якою комуністи намагаються представляти себе оборонцями народних прав. Доповідачка висловила думку, що у боротьбі за робітничі права у Польщі і в інших країнах комуністичних режимів, організована допомога демократичного робітництва Заходу може мати великий позитивний вплив на дальший хід боротьби за демократичні народні права.

Пол Вілсон поінформував про методи дисидентських діячів у Чехо-Словаччині. Звернув увагу на активність містичних дії яких мали великий вплив на маси молоді. Червоний режим налякавшись настроїв молоді, пересів хвилю арештувань, судових розправ і жорстоких засудів діячів чехословацького правозахисного руху — Хартія 77.

Доповідачка Леоніда Плюша створила загальне враження, що він добре ознайомлений з політичними настановами урядових чинників: Франції, Італії, Бельгії, Німеччини й інших держав Західної Європи, уряд яких розуміють деструктивну експансію союзу імперіалізму, але, не вважаючи не це, вони застосовують того роду пасивну політику, яку перед Другою світовою війною супроти гітлерівської агресії. Маючи досвід із численних поїздок, Леонід Плюш висловив надію, що лише деякі представники тих держав матимуть відвагу на Мадридській конференції виступати проти сваволі дик-

— пані Шевчик і Савків. Під час прийняття розвинулася дискусія про 13-й Конгрес України Америки, вибори на Президента, про дисидентів, Мадридську конференцію та інші актуальні політичні. Багато цих справ неясних, тому висловлювалися побажання, щоб провід УКА відбудув пресові конференції для інформації членства.

Д-р Михайло Паламар.

Округа УНС...

(Закінчення зі стор. 1)

давати стипендіїю дозички і більшість стипендій, які тепер становлять суму від ста до 500 доларів. Була пропозиція, щоб делегати на наступну Конвенцію мусили вказати здобутими новими членами, щоб на ділі цим довели, що добро УНС лежить справді в їхньому серці.

Тема Союзу викликала критику і похвали. Дім для старших бачать зібрані двома: одні за тим, щоб будувалися на Союзі, другі — щоб у великому місті, бо на оселі взимку самота. Головний секретар тут відповідав про кошти і чому не дістаємо допомоги від держави: в тому випадку ми б не могли обмежуватися лише союзовцями, а повинні б були брати всіх бажаних і не-українців. Дехто взагалі проти такого добу, щоб не відділяти сеньйорів від громади.

Була мова про малу фреквенцію союзовців на зборах і висловлено побажання, щоб краще розгословувати дату зборів чи інших союзових імпрез. Тут були нарікання на спізнювання „Свободи“, що діється не раз через поштові затримки. Після вичерпання всіх цих і багатьох інших питань ухвалено відбутти найближчі річні збори у травні у 1981 році, в Трой.

Закриваючи збори, голова П. Шевчук подякував делегатів Екзекутивного Комітету УНС В.Оріховському та всім учасникам і запросив на прийняття, що його підготували союзянки

в СССР, особливо в Україні та в сателітних країнах, які кінчалися поліційними погроми та застосуванням в тюрми і в психіатричні лікарні, таких як Клебанов та інших. На підставі повідомлень у який спосіб зареагувало робітництво Заходу на останні страйки в Польщі дискусанти робили висновки про недостатність організованої реакції робітничих спілок в Європі, ЗСА й Канаді. Висловлено теж думки, що так, як про цілу систему народного життя в СССР, так і про організованість та умови праці робітництва в системі союзу диктатур, — центральні і низові керівники організованого робітництва на Заході весь час були помилково інформовані. Деякі чоловічі керівники робітничих спілок, які їздили до СССР, поверталися звідти з фальшивими уявленнями, тому, що їм там влаштовували прийняття, а навіть курортні відпочинки і показували все на краще, але не допускали до безпосередніх вільних зустрічей з робітниками, щоб не показати експлуатації та убогого життя робітничого народу в СССР. Нині, хоч уже пропрана залізна заслона, однак у демократичних державах комуністичні агітатори продовжують змагатися за вплив в робітничих спілках, щоб своїм криком про капіталізм відвертали увагу робітництва від фактів, що в СССР весь працюючий люд є оід тотальною контролю Комуністичної партії. Дискусанти висловили наполегливу пошуку до робітників у Польщі за їхню солідарність і витримані зусилля у конфронтації з режимом.

Перед закінченням конференції були пропозиції, а на вужчих нарадах були рішення, щоб побіч найактуальніших завдань треба поширювати зв'язки та інформаційну діяльність у робітничих спілках.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСОЮЗ!

● REAL ESTATE ●

50 акр. землі, біля Союзівки, по \$850.00 за акер. Боніфано — 4 кімнати, коло Союзівки. \$9,500. 2½ акра, коло Ulster Hts. Приступна ціна. Можна дзвонити по 5-й год. Нью Йорк — (212) 639-5589 або Кергонскон, субота і неділя: (914) 626-0188, 626-4141

● НА ПРОДАЖ ●

УКРАЇНСЬКІ МАШИНИ до ПИСАННЯ NEW ERICA, портативні, першого класу з футералом. Повна ціна \$210.00. Висипаємо кудинку будь.

ALL LANGUAGE TYPEWRITER Co.

119 W 23rd St. New York, N.Y. 10011 (between 6 & 7th Aves.) (212) 243-8086 Відкрито щоденно до 6:30 веч. в суботу до 5:30 по пол.

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegon 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE 3535 East Tremont Ave. BRONX, N.Y. 10465 Tel.: 585-2475

191 Avenue "A" NEW YORK, N.Y. 10009 Tel.: 674-5850 Директор ПОСІФ СЕНКОВСЬКИЙ Займається похороном в каліфорнії, положення в каліфорнії, район міста. Похорон по мінімальній ціні.

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу в Детройті, Міш.
повідомляє, що
в п'ятницю, 31 жовтня 1980 р., о год. 7-й веч.
в залі Українського Народного Дому
при 4855 Martin Ave., Детройт, Міш.
відбудуться
ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ
НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття
2. Відчитання протоколу з попередньої наради.
3. Перегляд і перегляд організаційної праці Округу.
4. Слово Секретарів, їх побажання, сугестії і турботи.
5. Обговорення загальних Союзних справ, головню як повести кампанію придбання нових членів.
6. Внески, запити і закриття зборів.
У зборах візьмуть участь:
Уляна Дячук, головний касир УНС
Володимир Дідик, почесний член Головного Уряду
Евген Репета, головний радник УНС
Роман Куропась, головний радник УНС
ЗА УПРАВУ ОКРУГИ:
Володимир Дідик, почесний голова Роман Татарський, голова
Григорій Корбик, секретар Ярослав Базюк, касир

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА "THE UKRAINIAN WEEKLY"
Просимо вжити, вповнити і разом з належною передплатою переслати до Адміністрації „Свободи“
"СВОБОДА"
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Дата _____
Передплата: річно для членів УНС — \$5.00; для нечленів — \$8.00
Прощу зарахувати мене до передплатників THE UKRAINIAN WEEKLY
Ім'я і прізвище _____
Address: No. _____ Street _____ City _____ State _____ Zip Code _____
Я членом УНС, Відділу _____ Я не членом УНС ☐
Залучую (чеком ☐ грошовим переказом ☐)
мою річну передплату ☐
Передплата \$ _____ Пресовий Фонд \$ _____

Джерзі Сіті і околиця!
В суботу, 25 жовтня 1980 р., о год. 4 по пол. в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при Фліт і Оукленд Аве., Джерзі Сіті, Н. Дж. відбудуться
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ
до участі в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делегати наступних Відділів.
з Джерзі Сіті: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байон: 213 і 281.
НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття.
2. Перегляд-проверка організаційної праці Округу за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.
У зборах візьме участь:
Д-р ІВАН ФІС, головний передсідник УНС
ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:
Степан Островський, голова
Осип Зубрицький, секретар
Володимир Бутковський, касир

What's Big And Green And Found All Over?
Cash Savings on Aetna Homeowners Insurance!
If your home was built after 1954, chances are you qualify for Aetna's Preferred Homeowners Policy.
The amount of the discount varies, but qualifying homeowners will save at least 15%. That means, for example, if you are now paying a \$400 standard premium, you'll save \$60! Maybe more.
Interested? Then take a positive step and call our agency today.
Think Positive. Think Aetna. Think ...
GALLAN AGENCY
30-97 STEINWAY STREET LONG ISLAND CITY, N.Y. 11103 PHONE (212) 728-8120 728-8136
The Aetna Casualty and Surety Company • The Standard Fire Insurance Company
The Automobile Insurance Company of Hartford, Connecticut
Aetna Casualty & Surety Company of Illinois